

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4044/2024
15.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марко Поповић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства унутрашњих послова, Београд, коју заступа законски заступник Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2655/24 од 12.09.2024. године, у седници одржаној 15.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2655/24 од 12.09.2024. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3067/23 од 01.03.2024. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе учињено поднеском од 14.06.2022. године. Ставом другим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете по основу повреде на раду исплати по 60.000,00 динара за претрпљене физичке болове и страх, 69.000,00 динара за душевне болове због умањења животне активности и 24.000,00 динара за душевне болове због наружености, са законском затезном каматом од 01.03.2024. године као дана доношења пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев преко досуђених, до тражених износа од по 150.000,00 динара за претрпљене физичке болове, страх и душевне болове због умањења животне активности и до 60.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености, са законском затезном каматом на разлику ових износа од пресуђења до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу надокнади парничне трошкове од 305.480,00 динара са законском затезном каматом од наступања услова за извршење до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2655/24 од 12.09.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и првостепена пресуда потврђена у ставовима другом и четвртом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу става трећег изреке, тако што је тужена обавезана да

тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете поред досуђених исплати и износе од по 20.000,00 динара за претрпљене физичке болове и страх, 13.500,00 динара за душевне болове због умањења животне активности и 4.500,00 динара за душевне болове због наружености, са законском затезном каматом од пресуђења 01.03.2024. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда у преосталом делу става трећег изреке, потврђена. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу надокнади жалбене трошкове од 32.480,00 динара. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова поступка по жалби као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је обавезана на исплату, тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи у складу са чланом 404. Закона о парничном поступку.

Ревизија је дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао пресуду у побијаном делу у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, спорна штета последица је пада тужиоца, полицијског службеника, на оштећеном степеништу службене зграде. Догађај се одиграо у току радног времена, тужилац је сломио кост десне шаке, због повреде се налазио на боловању три месеца и након лечења заостало је умањење животне активности од 5%, које се огледа у ограничењу покрета десне шаке и наружености лаког степена. Утврђена је дужина и јачина претрпљених физичких болова и страха које су последица повређивања тужиоца. Тужена је након овог догађаја степениште поправила. Тужиоцу је по основу колективног осигурања радника на име инвалидитета од 3% исплаћен износ од 21.000,00 динара.

Са полазиштем на овако утврђене чињенице, првостепени суд, на основу одредби чланова 164. Закона о раду, 9. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду, 154. став 1, 173, 200. и 192. став 1. Закона о облигационим односима налази да је предметна штета у директној узрочно-последичној вези са радом тужиоца у небезбедној средини, а да је тужилац због недовољно испољеног степена пажње допринео настанку штете. Допринос тужиоца процењен је на 40%, па је тужена обавезана да исплати 60% правичних накнада, које у конкретном случају износе 150.000,00 динара за душевне болове због умањења животне активности, по 100.000,00 динара за претрпљене физичке болове и страх и 40.000,00 динара за душевне болове због наружености. Износ на име душевних болова због умањења животне активности умањен је за исплаћено по основу осигурања запослених.

Другостепени суд прихвата све чињенице на којима је првостепени суд засновао пресуду, као и да су за одлуку о спорном односу меродавне примењене материјалноправне одредбе. Међутим, тај суд је становишта да је у конкретним околностима неправилно примењена одредба члана 192. Закона о облигационим односима, имајући у виду да је степениште било оштећено, да оно представља улаз у пословну зграду који се свакодневно користи и да се тужилац нормално кретао, па налази да допринос тужиоца настанку штете не може бити већи од 20%.

Са полазиштем на овако одређен обим обавезе послодавца, другостепени суд повишава новчане накнаде за сва четири вида спорне штете.

По становишту Врховног суда, правилно је другостепени суд применио материјално право, како у погледу основа и обима обавезе тужене, тако и у погледу висине припадајућих накнада за спорне видове нематеријалне штете.

Чињенично је разјашњено да је узрок пада тужиоца у току обављања радних обавеза оштећено степениште службене зграде, па када је утврђено да је послодавац након спорног догађаја степениште поправио и да се тужилац степеништем уобичајено кретао, правилно је другостепени суд проценио да у смислу одредби чланова 173, 174. и 192. Закона о облигационим односима, тужени има обавезу да тужиоцу надокнади 80% пуних износа правичних накнада. Висина правичних накнада за сва четири вида спорне штете правилно је одмерена, имајући у виду критеријуме предвиђене чланом 200. став 2. Закона о облигационим односима, по којима суд води рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи накнада.

Неосновано тужена у ревизији указује да су испуњени услови за искључење одговорности послодавца по члану 177. став 2. Закона о облигационим односима, по коме се ималац ствари ослобађа одговорности ако докаже да је штета настала искључиво радњом оштећеника или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити. У конкретном случају, оштећено степениште представља опасну ствар, предметна штета настала је приликом нормалног кретања тужиоца по овом степеништу, па нема непредвидивих околности које су биле изван контроле послодавца, нити изузетних догађаја чије се последице упркос свим настојањима нису могле избећи.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**